

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201681
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:8323201681.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného: JUDr. Soňa Pohovejová, advokátka, Záhradnícka 37, 811 07 Bratislava, IČO: 51079721, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 440,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12C/36/2023-77 zo dňa 23.10.2023, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd p r i z n á v a žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Humenné dňa 31.05.2023 sa domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 440,63 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 366,82 eur od 21.08.2021 do zaplatenia a zo sumy 73,81 eur od 29.09.2021 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania titulom náhrady poskytnutého plnenia podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla v znení účinnom do 31.07.2024.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen Golf EČV: D. XXX E.. Dňa 03.04.2020 v čase o 14.34 hod došlo ku škodovej udalosti, a to tak, že žalovaná ako vodička predmetného motorového vozidla nestihla zareagovať na odbočovanie pred ňou jazdiaceho motorového vozidla zn. Opel Astra s EČV: D., narazila do neho, pričom vodička poškodeného motorového vozidla utrpela ťažkú ujmu na zdraví. Žalobca titulom náhrady škody dňa 16.08.2021 poukázal Všeobecnej zdravotnej poisťovni sumu vo výške 246,02 eur. Dňa 19.08.2020 poukázal poškodenej sumu vo výške 150,- eur a sumu vo výške 537,20 eur poukázal žalobca Komunálnej poisťovni dňa 19.08.2020. Žalobca dňa 19.04.2021 poukázal Sociálnej poisťovni sumu vo výške 462.20 eur. Na základe uvedených skutočností žalobca s poukazom na § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. ako aj § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. v znení účinnom do 31.07.2024 tvrdil, že mu vznikol nárok na náhradu poistného plnenia, ktoré za žalovanú vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

2. Okresný súd Humenné rozsudkom zo dňa 23.10.2023 č.k. 12C/36/2023 – 77 rozhodol v danej veci nasledovne:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 220,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 220,31 eur od 21.8.2021 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo.“

3. Na základe odvolania žalovanej Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 11Co/10/2024 – 134 zo dňa 28.11.2024 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Po vrátení veci súd nariadil v danej pojednávaní, pričom žalobca svoju neúčast' ospravedlnil a zotrval na podanej žalobe. Ďalšie nové návrhy na dokazovanie žalobca súd nepredložil.

5. Žalovaná na pojednávaní dňa 14.07.2025 zotrvala na svojich vyjadreniach a žiadala žalobu zamietnuť.

6. Vykonaným dokazovaním a oboznámením sa s obsahom žaloby, písomným vyjadrením zástupcu žalobcu, výsluchom žalovanej odporom proti platobnému rozkazu, Poistnou zmluvou č. XXXX XXX XXX, Reláciou dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, Správou OR PZ, Odbore kriminálnej polície, Humenné zo dňa 07.08.2020, Oznámením škodovej udalosti zo dňa 15.06.2020, Listom Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 28.07.2021, faktúrou vystavenej spoločnosťou AUTOTIP spol. s.r.o. č. XXXXXXXXXX zo dňa 07.05.2020, Listom Komunálnej poisťovne zo dňa 11.05.2020, Listom žalobcu zo dňa 26.07.2021, Listom žalobcu zo dňa 28.08.2020, Listom žalobcu zo dňa 26.07.2021, Listom žalobcu zo dňa 17.08.2021, Listom žalobcu zo dňa 30.08.2021, Listom Sociálnej poisťovne zo dňa 12.04.2021, Listom žalobcu zo dňa 23.09.2021, súd zistil tento skutkový stav:

7. Zástupkyňa žalobcu počas konania zotrvala na podanej žalobe, pričom nárok žalobcu odôvodila tým, že žalobca z dôvodu poistnej udalosti - dopravnej nehody zo dňa 03.04.2020 vyplatil poškodenému plnenie celkom vo výške 2.076, 51 eur, pričom žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 440,63 eur, ktorá predstavuje iba časť vyplateného plnenia vo výške 21% z vyplateného plnenia.

8. Žalovaná počas konania žiadala žalobu zamietnuť, pričom v odpore proti platobnému rozkazu ako aj v odvolaní uviedla, že dňa 03.04.2020 bola účastníčkou dopravnej nehody, ktorá sa stala v Humennom na ulici 26. novembra. Ku škodovej udalosti došlo tak, že jej motorovému vozidlu, ktoré sa pohybovalo v riadnom (t.j. pravom jazdnom pruhu) nedalo prednosť v jazde druhé motorové vozidlo, ktoré sa po celý čas od jej vjazdu na uvedenú ulicu nachádzalo v protismere, pričom pri odbočovaní vpravo jej náhle skrížilo cestu a tak došlo k zrážke.

Nakoľko bola (a stále je) presvedčená, že túto nehodu nezavinila, išla sa v zákonom stanovenej lehote informovať na pobočku žalobcu v Humennom, s ktorým mala uzatvorenú zmluvu o PZP, o tom ako má v tejto veci postupovať. Na pobočke žalobcu jej povedali, že v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“) oznamuje túto skutočnosť svojej poisťovni vinník škodovej udalosti. Po opísaní vzniku škodovej udalosti na pobočke žalobcu dospeli k záveru, že to jej bola spôsobená škoda a odporučili jej, aby túto skutočnosť ako poškodená oznámila na poisťovni vodičky, ktorá jej túto škodu spôsobila a nie na ich poisťovni.

Preto túto skutočnosť oznámila v zákonom stanovenej lehote 15 dní na poisťovni vodičky, ktorá jej nedala prednosť vjazde.

Žalovaná poukazovala na to, že zákon o povinnom zmluvnom poistení sa aplikuje v prípade, ak poistený v zmysle tohto zákona spôsobí škodu inému prevádzkou svojho motorového vozidla (§ 4 ods.1 zákona o povinnom zmluvnom poistení). Iba vtedy je poistený (t.j. vinník dopravnej nehody) povinný túto skutočnosť (vznik škodovej udalosti) v zmysle § 10 zákona o povinnom zmluvnom poistení oznámiť poisťovni s ktorou má uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. V jej prípade však ku škodovej udalosti došlo tým spôsobom, že jej motorovému vozidlu, ktoré sa pohybovalo v riadnom (t.j. pravom jazdnom pruhu) nedalo prednosť vjazde druhé motorové vozidlo, ktoré sa po celý čas od jej vjazdu na

uvedenú ulicu nachádzalo v protismere, pričom pri odbočovaní vpravo jej náhle skrížilo cestu a tak došlo k zrážke. Celú túto záležitosť riešila polícia.

Dňa 15.06.2020 túto skutočnosť „z opatrnosti“ písomne oznámila aj na svojej poisťovni (žalobcovi) s ktorou som mala uzatvorenú zmluvu o PZP (nakoľko mi pri prvom oznámení nedali žiadne potvrdenie).

Žalovaná ďalej poukazovala na samotné vyjadrenie žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6C/32/2022, v ktorom žalobca vystupoval na jej strane ako žalovanej v postavení intervenienta v ktorom na jej obranu uviedol: „znaleckým dokazovaním v trestnom konaní sa preukázalo, že žalobkyňa svojou technicky nesprávnou jazdou, kedy si nadišla počas jazdy až od ľavého okraja komunikácie a v protismernom ľavom pruhu sa nachádzala podstatne dlhšiu dobu ako je potrebné na vykonanie daného manévru, značnou mierou prispela k vzniku dopravnej nehody.“ Čiže sám žalobca bol v tomto konaní presvedčený, že na vzniku škodovej udalosti malo zásadný vplyv spoluzavinenie žalobkyne (t.j. vodičky druhého vozidla, ktorá jej nedala prednosť).

Preto žalobcovu tvrdenie o tom, že mu vznikol voči nej nárok na náhradu poistného plnenia iba z dôvodu toho, že nenahlásila dopravnú nehodu (škodovú udalosť) v zákonnej lehote je neopodstatnený.

Žalovaná zároveň poukazovala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 90/2021 z 30. novembra 2021 v ktorom sa Ústavný súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu (poisťovateľa), podľa ktorého jediným oprávneným subjektom, ktorý môže určiť (prípadne znížiť) výšku uplatňovaného nároku v zmysle ustanovenia § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je poisťovateľ, a nie súd. Ústavný súd dospel k záveru, že výklad ustanovenia § 12 ods. 1 písm. g) zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý by neumožňoval preskúmať správnosť postupu poisťovne, by nebol spravodlivý, pretože by bolo celkom na úvahe poisťovne, akú sumu uplatní, či zohľadní alebo nezohľadní napr. eventuálne spoluzavinenie, resp. iné relevantné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Ústavný súd v tomto prípade uviedol že je to práve otázka proporcionality, ktorú je potrebné skúmať zo strany všeobecného súdnictva, pričom uplatnenie regresu jednoznačne musí byť zo strany poisťovateľa riadne zdôvodnené. Povinnosťou účastníkov právneho vzťahu je dodržiavať zákonné a zmluvné záväzky, no súčasne musia všetci zainteresovaní konať férovo. Pokiaľ mierne oneskorenie nespôsobí žiaden negatívny následok a k danej situácii pristúpia dôvody hodné osobitného zreteľa, nesmie ich súd opomenúť. Právo v sebe musí mať aj aspekt empatie, pričom priznávanie obdobných nárokov ako v posudzovanej veci môže často narážať na samu podstatu dobrých mravov.

Žalovaná ďalej v odpore uviedla, že so žalobcom konala férovo a ústretovo. Je síce pravdou, že výzvy žalobcu neprevzala v odbernej lehote a tie sa žalobcovi vrátili ako nedoručené, ale nie vinou žalovanej. Žalovaná uviedla, že sa riadila pokynmi Slovenskej pošty, ktorá jej na žltom lístku oznámila, že odberná lehota /resp. úschovná doba/ na pošte je 18 dní od oznámenia o uložení zásielky a nie, že je odosielateľom táto doba skrátená na 5 dní. V tom čase pracovala v banke v Michalovciach pričom jej pracovný čas (od 8.00 do 16.30 + cesta tam a späť minimálne 1 hodina) jej nedovoľoval, kedykoľvek si vybrať tieto zásielky v rámci otváracej doby pošty Humenné 1.

9. Z obsahu Poistnej zmluvy č. 6 597 464 023 vyplýva, že žalobca predmetnou zmluvou uzavrel so žalovanou Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovanej EČV: D. E..

10. Z obsahu Relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, že dňa 03.04.2020 v čase okolo 14.11 hod. došlo v Humennom na ul. 26 novembra v obytnej zóne na parkovisku k dopravnej nehode, na ktorej malo účasť vozidlo zn. VW Golf ev.č. D. XXXXX vedené vodičkou A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX D. a vozidlom Opel Astra ev. č. D. XXX F., kde k dopravnej nehode došlo tak, že vozidlo Opel odbočovalo doprava na parkovacie miesto, kde počas pohybu doprava vodička VW Golf sa plne nevenovala vedeniu vozidla a oneskorene reagovala na odbočujúce vozidlo jazdiace pred ňou, kedy vodička VW reagovala na vzniknutú situáciu brzdením a vyhýbaním sa vpravo, následkom čoho došlo k nárazu ľavým predným rohom do pravého boku vozidla Opel v oblasti predného kolesa a blatníka, pričom vodička G. C. H. utrpela zranenie pravej ruky s dobou liečenia v trvaní viac ako 42 dní.

11. Z obsahu Správy OR PZ, Odbore kriminálnej polície, Humenné zo dňa 07.08.2020 vyplýva, že dňa 30.06.2020 bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie osobe A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., C. XXX/

XX pre prečin ublíženie na zdraví podľa § 157 ods.1, ods.2 písm.a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, pretože dňa 03.04.2020 v čase okolo 14.30 hod viedla v Humennom po ulici 26. novembra osobné motorové vozidlo zn. VW Golf ev. č- D. XXX E. a neprispôsobením rýchlosti jazdy a nevenovaním sa plne vedeniu vozidla, vošla do jazdnej dráhy pred ňou odbočujúceho osobného motorového vozidla z. Opel Astra , ev. č. D. XXX F., ktoré viedla G. C. H. z Humenného a týmto sa nachádzala vľavo na účelom zaparkovania vozidla kolmo na vozovku čím, došlo k zrážke vozidiel prednými bočnými časťami vozidiel , následkom čoho došlo k zraneniu G. C. H. a tej boli spôsobené zranenia, a to trieštivá zlomenina diafýzy vretennej kosti vpravo s posunom s dobou liečenia až 14 týždňov t.j. 98 dní, čím ako vodička porušila § 4 ods.1 písm.c) § 59 ods.3 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke.

12. Z obsahu Oznámenia škodovej udalosti zo dňa 15.06.2020 vyplýva, že žalovaná v tento deň nahlásila na pobočke žalobcu dopravnú nehodu zo dňa 03.04.2020.

13. Všeobecná zdravotná poisťovňa listom zo dňa 28.07.2021 žiadala žalobcu o úhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej pani H., a to vo výške 252.47 eur.

14. Z obsahu faktúry vystavenej spoločnosťou AUTOTIP spol. s r.o. č. XXXXXXXXXX zo dňa 07.05.2020 vyplýva, že predmetnou faktúrou bola vyúčtovaná spoločnosti LUMA - PRESS s.r.o. Humenné suma 824,64 eur za servisný zásah na vozidle ASTRA eč: XXXXXXXXX.

15. Z obsahu listu Komunálnej poisťovne zo dňa 11.05.2020 vyplýva, že predmetným listom bolo oznámené spoločnosti LUMA-PRESS s.r.o. Humenné ukončenie šetrenia poisťovej udalosti na základe, ktorej bolo poškodenému vyplatených 537,20 eur na účet spoločnosti AUTOTIP s.r.o.

16. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 26.07.2021 vyplýva, že predmetným listom bola žalovaná vyzývaná na úhradu sumy 161,16 eur z dôvodu úhrady sumy 537,20 eur spoločnosti LUMA - PRESS s.r.o.

17. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 28.08.2020 vyplýva, že predmetným listom bolo oznámené spoločnosti LUMA-PRESS s.r.o. Humenné ukončenie šetrenia poisťovej udalosti na základe, ktorej bolo poškodenému vyplatených 150,-eur za spoluúčasť.

18. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 26.07.2021 vyplýva, že predmetným listom bola žalovaná vyzývaná na úhradu sumy 67,-eur z dôvodu úhrady sumy 150,- eur poškodenej.

19. Z obsahu listu Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 28.7.2021 vyplýva, že predmetným listom boli žalobca a žalovaná vyzvaní na úhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej vo výške 252,47 eur.

20. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 17.8.2021 vyplýva, že predmetným listom bolo oznámené Všeobecnej zdravotnej poisťovni ukončenie šetrenia poisťovej udalosti na základe, ktorej bolo Všeobecnej zdravotnej poisťovni uhradených 246,02 eur.

21. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 30.08.2021 vyplýva, že predmetným listom bola žalovaná vyzývaná na úhradu sumy 73,80 eur z dôvodu úhrady sumy 246,02 eur Všeobecnej zdravotnej poisťovni.

22. Z obsahu listu Sociálnej poisťovni zo dňa 12.04.2021 vyplýva, že predmetným listom bola žalobca vyzývaný o úhradu nemocenskej dávky vo výške 462,20 eur, ktorá bola vyplatená poškodenej pani H..

23. Z obsahu listu žalobcu zo dňa 23.09.2021 vyplýva, že predmetným listom bola žalovaná vyzývaná na úhradu sumy 138,66 eur z dôvodu úhrady nemocenských dávok Sociálnej poisťovni vo výške 462,20 eur poškodenej.

24. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 29.05.2024 č.k.7C/68/2023 – 127 vyplýva, že predmetným rozsudkom súd zamietol žalobcu proti žalovanej na zaplatenie sumy 131,10 eur s príslušenstvom, ktorú žalobca vyplatil za žalovanú poškodenej G. H. na základe dopravnej nehody zo dňa 03.04.2020.

25. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobu bolo potrebné zamietnuť.

26. Podľa § 788 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

27. Podľa § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť).

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

28. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona, poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky.

Podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona, poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4.

Podľa § 12 ods. 3 zákona, výška náhrady poistného plnenia alebo jej časti, na ktorú vznikne poisťovateľovi nárok podľa odseku 1 alebo 2, nesmie presiahnuť úhrn poistných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poistnej udalosti.

29. V prejednávanej veci je nespornou skutočnosťou, že dňa 03.04.2020 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobila žalovaná svojim motorovým vozidlom značky VW Golf, EČV: D., tak, že počas parkovacieho manévru vykonávaného poškodenou C. H. v motorovom vozidle značky Opel Astra, EČV: D., nevenovala žalovaná vedeniu svojho motorového vozidla náležitú pozornosť, oneskorene reagovala na odbočujúce vozidlo poškodenej a narazila ľavou prednou časťou svojho motorového vozidla do pravej prednej časti motorového vozidla značky Opel Astra vedeného poškodenou, ktorej zároveň spôsobila zranenie pravej ruky. Za tento skutok bola aj odsúdená v konaní na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 1T/101/2020, pričom rozsudkom z 25.10.2021 bola uznaná vinnou z prečinu ublíženia na zdraví a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jedného roka, ako aj zákaz vedenia motorových vozidiel po dobu dvoch rokov. Pri dopravnej nehode došlo k ublíženiu na zdraví G. C. H., pričom žalobca sa domáhal voči žalovanej časti vyplatenej sumy poškodenej. Žalobca svoj nárok opieral o ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

30. Účelom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ochrana poisteného s poukazom na to, že prevádzka motorových vozidiel je spojená s rizikom vzniku škody, pričom poistený za tým účelom platí poistné a v prípade vzniku škody na základe ktorej poisťovateľ vyplatí poistné plnenie, má poisťovateľ, pokiaľ poistený poruší niektorú zo zákonných podmienok, voči poistenému právo na náhradu vyplatených plnení z titulu poistenia zodpovednosti, pričom táto náhrada má ale funkciu výchovnú a čiastočne aj represívnu, ale nikdy nie devastáciu, ohrozujúcu život alebo existenciu poisteného.

31. Zákon č. 381/2001 Z.z. teda upravuje tzv. interný postih (regres) poisťovateľa, ktorý smeruje proti samotnému poistníkovi, resp. poistenému, za ktorého nahradil škodu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti. Postihové právo poisťovateľa je tradičným a najdôležitejším právnym prostriedkom, pomocou ktorého sa sprítomňuje zodpovednosť za škodu v poistení. Prostredníctvom postihu sa prelomuje mechanické delenie škôd, ktoré vznikne v dôsledku vstupu poisťovateľa do odškodňovacieho vzťahu medzi poisteným škodcom a poškodeným a v ktorom poisťovateľ vlastne vystupuje v podobnej pozícii ako samotný poistený škodca.

32. Právo poisťovateľa na postih vznikne dňom výplaty plnenia z poistenia zodpovednosti poškodenému. Podmienkou vzniku tohto práva je, že tieto sumy poisťovateľ skutočne vyplatil. Právo na postih je právom, nie však povinnosťou poisťovateľa. Z toho dôvodu zákon ustanovuje, že poisťovateľ má nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti. Pri zohľadňovaní použitia práva postihu a jeho výšky bude poisťovateľ zrejme prihliadať na prevenčné pôsobenie postihu a na okolnosti, ktoré uplatnenie tohto práva odôvodňujú.

33. V § 12 ods.3 uvedeného zákona, je upravený horný limit súm, ktoré môže poisťovateľ požadovať od poisteného, ak je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 1 a 2.. Výška postihu, ktorú poisťovateľ uplatní proti poistenému v konkrétnom prípade, bude závisieť od úvahy poisťovateľa. V prípade úmyselného spôsobenia škody bude poisťovateľ uplatňovať postih vždy v plnej výške. Podľa nového znenia odseku však výška náhrady poistného plnenia nesmie v žiadnom prípade presiahnuť úhrn poistných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poistnej udalosti poškodenému.

34. Vzhľadom na skutočnosti tvrdené žalovanou počas konania sa súd zaoberal skutočnosťou, či na jej strane neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nebolo spravodlivé, aby náhradu uplatnenú žalobcom, mu žalovaná bola povinná zaplatiť.

35. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu sp. zn. IIIÚS/90/2021 zo dňa 30.11.2021v ktorom súd uviedol, že: „Ústavný súd sa nemôže stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej jediným oprávneným subjektom, ktorý môže určiť a prípadne znížiť výšku uplatňovaného nároku v zmysle ustanovenia § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je poisťovateľ, nie súd. Uvedený prístup jednoznačne naráža na garancie doktrínálne zakotvené v namietaných referenčných normách. Taký výklad ustanovenia § 12 ods. 1 písm. g) zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý by neumožňoval preskúmať správnosť postupu poisťovne, by nebol spravodlivý, pretože by bolo celkom na úvahe poisťovne, akú sumu uplatní, či zohľadní alebo nezohľadní napr. eventuálne spoluzavinenie, resp. iné relevantné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Ústavný súd k uvedenému dodáva, že je to práve otázka proporcionality, ktorú je potrebné skúmať zo strany všeobecného súdnictva, pričom uplatnenie regresu jednoznačne musí byť zo strany poisťovateľa riadne zdôvodnené. Povinnosťou účastníkov právneho vzťahu je dodržiavať zákonné a zmluvné záväzky, no súčasne musia všetci zainteresovaní konať férov. Pokiaľ mierne oneskorenie nespôsobí žiaden negatívny následok a k danej situácii pristúpia dôvody hodné osobitného zreteľa (nevedomosť o škode, vážne zranenie manželky a jej následné onkologické ochorenie, akútne starosti s tým spojené), nesmie ich súd opomenúť. Právo v sebe musí mať aj aspekt empatie, pričom priznávanie obdobných nárokov ako v posudzovanej veci môže často narážať na samu podstatu dobrých mravov.“

36. V danej právnej veci žalovaná tvrdila, že vzhľadom na priebeh nehodového deja, nemala vedomosť na začiatku o tom, že dopravnú nehodu zapríčinila ona. Napriek tejto skutočnosti v zákonnej lehote 15 dní od škodovej udalosti osobne navštívila pracovisko žalobcu v Humennom, opísala pracovníčke priebeh nehody a na základe jej odporúčenie podala hlásenie o škodovej udalosti v poisťovni poškodenej.

37. Vo veci dopravnej nehody zo dňa 03.04.2020 bolo vedené konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní, kde bola žalovaná najprv vypočutá ako svedok a o výsledku šetrenia bola uzrozumená až dňa 20.07.2020, kedy vo veci samej bolo začaté trestné stíhanie a vtedy sa aj dozvedela, že je to ona, ktorá spôsobila dopravnú nehodu. V konaní bol vypracovaný aj znalecký posudok, kde zo záverov vyplýva, že aj samotná poškodená značnou mierou prispela k vzniku nehody.

38. Súd poukazuje aj na vyjadrenie žalobcu v pozícii intervenienta v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/32/2022, kde vystupoval na strane žalovanej, pričom sa jednalo o konanie o náhradu

škody na základe žaloby poškodenej G. H. ako žalobkyne, kde uviedol, že sama žalovaná svojím pričinením značne prispela k dopravnej nehode.

39. Samotnú škodovú udalosť žalobcovi nahlásila aj poškodená, a to dňa 14.04.2022, pričom žalobca šetrenie poistnej udalosti ukončil dňa 01.06.2022. Z uvedeného je zrejmé, že aj samotná poškodená uplatnila nárok až po ukončení trestného konania vedeného voči žalovanej.

40. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalovaná v súvislosti s dopravnou nehodou sa svojej zodpovednosti zbaviť nechcela. Vzhľadom na priebeh nehodového deja až vykonaným šetrením orgánmi činnými v trestnom konaní bolo ustálené, že dopravnú nehodu zavinila žalovaná, čo však aj teraz popiera. Žalovaná bola príslušným orgánom súčinná, bola v pobočke žalobcu v zákonnej 15-dňovej lehote od poistnej udalosti, nahlásila poistnú udalosť v poisťovni poškodenej a v priebehu šetrenia poistnej udalosti, sice až dňa 15.06.2020, poistnú udalosť aj nahlásila u žalobcu.

41. Okolnosti daného prípadu podľa názoru súdu zakladajú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovaná nesplnila povinnosť písomne nahlásiť poistnú udalosť v zákonom stanovenej lehote.

42. Súd poukazuje, že regresná náhrada musí mať výchovný charakter a súd v konaní musí skúmať aj dôvody hodné zreteľa na strane povinného, pre ktoré by túto náhradu nebolo spravodlivé zaplatiť poisťovni.

43. Podľa názoru súdu, vzhľadom na okolnosti prípadu, uplatnenie postihovej sankcie voči žalovanej sa miera výchovnému účelu v zmysle § 10 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Tiež je súd toho názoru, že nenahlásenie poistnej udalosti žalobcovi v zákonnej lehote, nemalo žiadny vplyv na zväčšenie škody, na vznik povinnosti žalobcu plniť a nemalo vplyv na riadne zistenie okolnosti, za ktorých došlo k poistnej udalosti. Škodovú udalosť mu nahlásila priamo poškodená, vykonal šetrenie a na základe jeho výsledkov poškodenej a poistné plnenie vyplatil.

44. Súd poukazuje na v tejto súvislosti aj na konanie vedené na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 7C/68/2023, v ktorom žalobca uplatňoval časť svojho nároku voči žalovanej z titulu tej istej dopravnej nehody, pričom súdu rozsudkom zo dňa 29.05.2024 č.k. 7C/68/2023 – 127 žalobu zamietol a následne Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 23.01.2025 č.k. 1Co/42/2024 – 174 potvrdil napadnutý rozsudok.

45. Pretože súd na strane žalovanej vzhladol okolnosti osobitného zreteľa, pre ktoré v zákonnej 15-dňovej lehote od škodovej udalosti poistnú udalosť nenahlásila u žalobcu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

48. V danej veci o trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a priznal náhradu trov konania žalovanej v rozsahu 100% z dôvodu, že žaloba bola zamietnutá.

49. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, tak ako zo vyplýva z ust. § 262 ods.2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.